

**NOVA
UNIVERZA**

DIGNITAS

Revija za človekove pravice

Slovenian journal of human rights

ISSN 1408-9653

Rok Čeferin, Meje svobode tiska GV založba, Ljubljana, 2013

Jernej Letnar Čerňič

Article information:

To cite this document:

Letnar Čerňič, J. (2013). Rok Čeferin, Meje svobode tiska GV založba, Ljubljana, 2013, Dignitas, št. 57/58, str. 285-286.

Permanent link to this document:

<https://doi.org/10.31601/dgnt/57/58-16>

Created on: 16. 06. 2019

To copy this document: publishing@nova-uni.si

For Authors:

Please visit <http://revije.nova-uni.si/> or contact Editors-in-Chief on publishing@nova-uni.si for more information.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

© Nova univerza, 2018

**NOVA
UNIVERZA**

FAKULTETA ZA SLOVENSKE
IN MEDNARODNE ŠTUDIJE

**NOVA
UNIVERZA**

EVROPSKA PRAVNA
FAKULTETA

**NOVA
UNIVERZA**

FAKULTETA ZA DRŽAVNE
IN EVROPSKE ŠTUDIJE

Recenzija

Rok Čeferin: ***Meje svobode tiska***

GV založba, Ljubljana, 2013

Jernej Letnar Čerňič

Svoboda izražanja sodi med ključne predpostavke pravne države, saj uresničuje vrednote pluralne, strpne, širokosrčne in svobodomiselnosti družbe. Njeno uresničevanje seveda ni odvisno od ustrezne normativne ureditve, temveč predvsem od zrelosti vsakokratne demokratične družbe. Zrelost vsakokratne demokratične družbe pa se kaže predvsem v zrelosti lastnikov medijskih hiš, da dajejo prednost skupnemu, javnemu interesu pred svojimi partikularnimi, pogosto ozko zasebnimi interesi. Vse to je v pluralni družbi težko doseči, zaradi česar Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) v svoji sodni praksi vseskozi poudarja pluralnost, ki temelji na soočenju različnih mnenj in stališč. Ko pluralnosti v družbi ni, taka družba ni pluralna, saj je svoboda izražanja prepo-
gosto podrejena zasebnim interesom.

Rok Čeferin v svojem delu obravnava meje svobode tiska. Ta namreč ni absolutna pravica – omejuje jo vrsta izjem. Knjiga je razdeljena na tri dele. V prvem delu avtor obravnava meje svobode tiska v ustavnosodni praksi slovenskega ustavnega sodišča, v drugem delu predstavlja in analizira sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice, tretji del pa je posvečen primerjavi sodne prakse slovenskega ustavnega sodišča in Evropskega sodišča za človekove pravice.

Avtor v uvodnem delu poudari, da ima tisk pomembno vlogo pri nadziranju oblasti. Tisk je »varuh javnega interesa (public watchdog)«, pri čemer se avtor distancira od izraza »javni pes čuvaj«, ki se po njegovem mnenju v slovenskem prostoru napačno uporablja (str. 30). Prvo poglavje se posveča analizi štirinajstih odločb ustavnega sodišča in poudarja, da ima država tako negativno kot pozitivno obveznost za uresničevanje svobode tiska. Država ne sme posegati v uživanje svobode izražanja, pri čemer mora tudi sama zagotavljati, da je svoboda tiska spoštovana tudi v horizon-

talnih razmerjih med zasebniki.

Drugo poglavje je posvečeno predstavitvi in analizi sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice na področju svobode izražanja in tiska. Avtor analizira 34 sodb ESČP z različnih vidikov svobode izražanja in tiska, pri čemer je analizirano tudi polje proste presoje (*margin of appreciation*), ki je ključno orodje ESČP pri presojanju, ali je prišlo do kršitev 8.–11. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah.

Avtor v tretjem, zadnjem delu primerja prakso obeh sodišč in ugotavlja, da sta dokaj primerljivi in podobni. Pri tem pogumno zapiše, da če »ekonomski ali (in) politični centri moči prevzamejo nadzor nad poročanjem tiska in vplivajo na predrugačanje poročanja medijev v skladu z njihovimi ekonomskimi ali (in) političnimi interesi, potem tako pasivno obnašanje države pomeni neposredno kršenje njenih obveznosti iz 10. člena EKČP« (str. 268). Takšnemu sklepu kaže pritrditi. Vprašanje pa je, kako zagotoviti, da bo država opravljala svojo vlogo v razmerju do svobode izražanja.

Svobodi izražanja – kot tudi širši vedi, pravu človekovih pravic – se v slovenskem prostoru pogosto posveča premalo pozornosti. Sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice je še posebej marginalno obravnavana. Zato je pričujoče delo več kot dobrodošlo. Pomeni pomemben prispevek k znanstveni razpravi o svobodi tiska in izražanja v slovenskem pravnem prostoru. Hkrati pomeni korak naprej pri razvoju slovenske pravne terminologije na področju prava človekovih pravic in ustavnega prava. Želimo si, da mu bodo sledila podobna dela, ki bodo razvijala vedo o pravu človekovih pravic. Monografija bo tako v prihodnje v pomoč tako akademikom in praktikom kot tudi študentom, ki šele stopajo na pota raziskovanja domače in evropske prakse na področju svobode izražanja.